

Ochrana dětí v judikatuře Evropského soudu pro lidská práva čl. 6 a 8 Evropské úmluvy o lidských právech

Eva Petrová

Brno, 25. dubna 2016

Struktura přednášky

- Evropský soud pro lidská práva a Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod
- Zastupování České republiky před ESLP – kancelář vládního zmocněnce
- Řízení před ESLP
- Zdroje informací
- Judikatura ESLP - čl. 6 a 8 Úmluvy ve vztahu k dětem

Evropský soud pro lidská práva

Rada Evropy

- založena 5. 5. 1949 v Londýně
- sídlem Štrasburk
- 47 členských států
- Statut Rady Evropy
- čl. 3 „Každý člen Rady Evropy zaručuje všem osobám pod jeho jurisdikcí dodržování lidských práv a základních svobod“
- čl. 8 – vážné porušení čl. 3 může vyústit až ve vyloučení státu z Rady Evropy
- orgány: a) Parlamentní shromáždění
 - b) Výbor ministrů
 - c) Generální tajemník
 - d) Sekretariát
- Česká republika je členem od 30. 6. 1993 (ČSFR byla členem již od roku 1991)

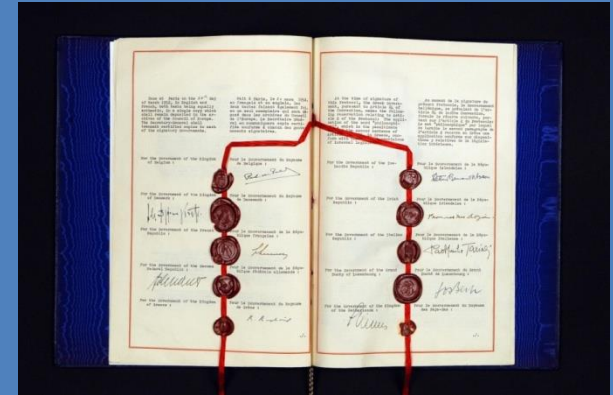

Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod

- přijata 4. listopadu 1950 v Římě
- účinnost 3. září 1953 po ratifikaci 10 státy
- celkem 59 článků (katalog lidských práv jen 14 článků)
- **minimální standard ochrany lidských práv**
- 1959 zřízen nestálý Soud
- 1998 zrušení Komise pro lidská práva, zřízen stálý Soud
- první rozsudek: **Lawless proti Irsku** (č. 332/57, rozsudek ze dne 14. listopadu 1960)

Čl. 15 Úmluvy – „V případě války nebo jiného ohrožení státní existence může každá Vysoká smluvní strana přijmout opatření směřující k odstoupení od závazků stanovených v Úmluvě v rozsahu vyžadovaném naléhavostí situace...“

- první rozsudek proti ČR: **Špaček proti ČR** (č. 26449/95, rozsudek ze dne 9. listopadu 1999)

Rozhodovací formace Soudu

- 1) *Samosoudce* - od přijetí Protokolu č. 14
 - rozhodnutí o věcech zjevně nepřijatelných a bagatelních
 - rozhodnutí jsou konečná
- 2) *Výbor* - složen ze 3 soudců
 - rozhoduje o přijatelnosti či vyškrtnutí stížnosti, případně v meritu, pokud otázka v ní posuzovaná je předmětem ustálené judikatury Soudu
- 3) *Senát* - složen ze 7 soudců
 - rozhodují o přijatelnosti a o meritu
- 4) *Velký senát* - složen ze 17 soudců
 - vyvolává-li věc závažnou otázku týkající se výkladu Úmluvy nebo jejích protokolů, nebo může-li vyřešení otázky vést k rozporu s dřívější judikaturou
 - ve lhůtě 3 měsíců od data rozsudku senátu plní za určitých podmínek úlohu „odvolacího orgánu“ dle čl. 43 – žádost o postoupení věci velkému senátu posuzuje kolegium pěti soudců

Vládní zmocněnec a jeho kancelář

Statut vládního zmocněnce – příloha k usnesení vlády ze dne 17. srpna 2009 č. 1024:

- poslání vládního zmocněnce
- kancelář vládního zmocněnce – 8 právníků
- úkoly a pravomoc vládního zmocněnce
- spolupráce s orgány veřejné moci (zákon č. 186/2011 Sb.)

Zpráva o činnosti – do vlády/ročně

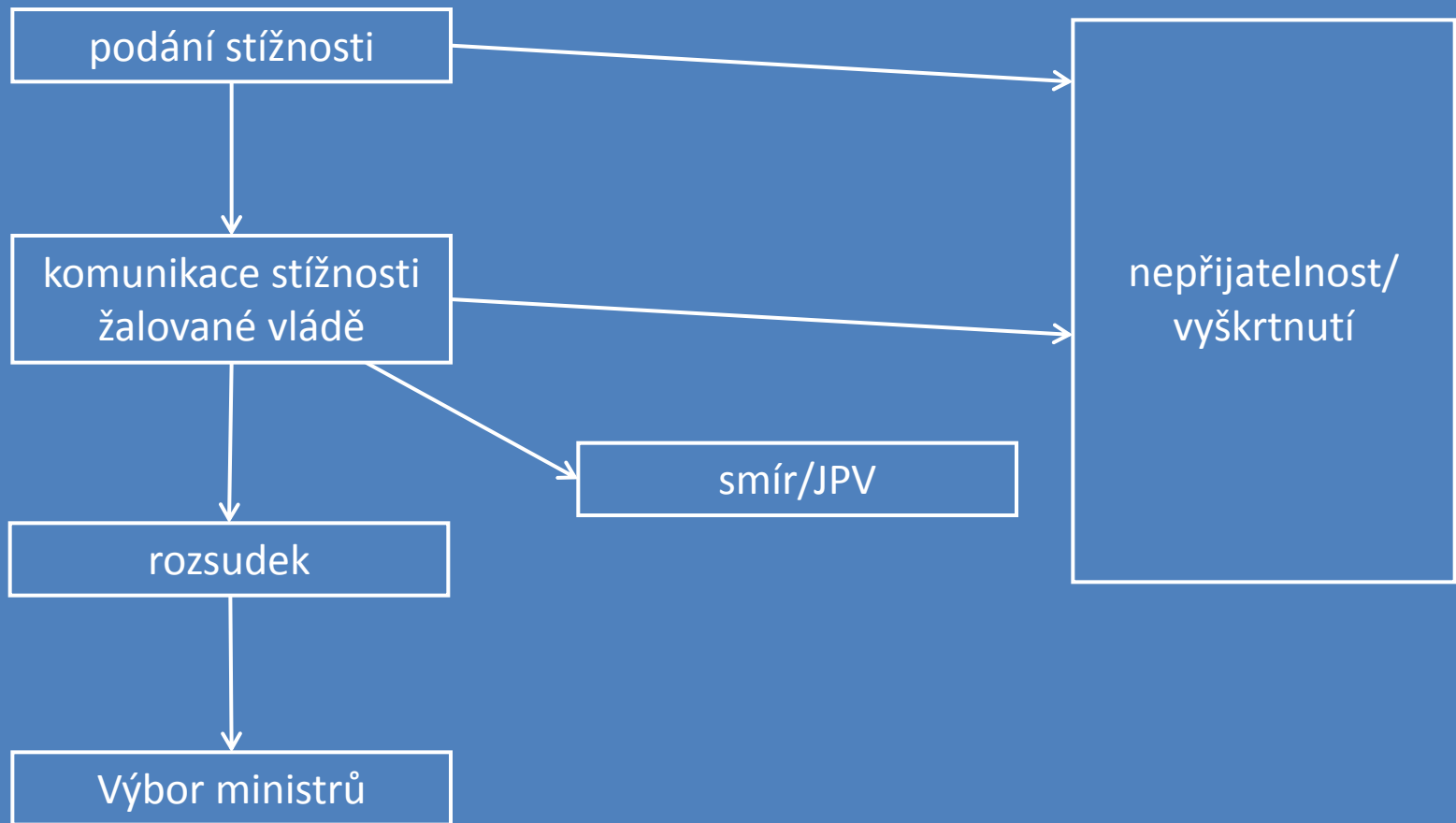
Spolupráce vládního zmocněnce s orgány veřejné moci

Zákon č. 186/2011 Sb., o poskytování součinnosti pro účely řízení před některými mezinárodními soudy a jinými mezinárodními kontrolními orgány

- Dotčené orgány (§1):
- Poskytování informací a další součinnosti (§ 2)
 - informace se poskytují na žádost, ve stanovené lhůtě a bezúplatně

Řízení před ESLP

Vyřízení stížnosti

Život stížnosti po oznámení vládě

1) Oznámení stížnosti vládě:

- stanovisko
- možnost smírného urovnání případu

2) Analýza stížnosti

3) Žádost o součinnost dotčeným orgánům (zákon č. 186/2011 Sb.):

- otázky ESLP
- spisy

4) Stanovisko vlády (česky/anglicky, francouzsky)

5) Vyjádření vlády k možnosti smírného urovnání

6) Reakce stěžovatele na stanovisko (požadavky stěžovatele na spravedlivém zadostiučinění)

Život stížnosti po oznámení vládě

7) Doplňující stanovisko vlády (vyjádření vlády k požadavkům stěžovatele na spravedlivé zadostiučinění)

8) Rozsudek/rozhodnutí/smír/jednostranné prohlášení vlády:

- rozsudek – překlad, publikace, implementace
- rozhodnutí (nemeritorní)
- smír (tajné)
- jednostranné prohlášení vlády

- komunikace s ESLP je písemná/veřejná jednání výjimečně

Zdroje informací

- Databáze judikatury ESLP – v češtině
- Zpravodaj kanceláře vládního zmocněnce
- Internetové stránky ESLP – primárně v angličtině a francouzštině, pokyny k podání stížnosti v češtině
- HUDOC – databáze ESLP – primárně v angličtině a francouzštině; vybrané judikáty v češtině

Databáze judikatury ESLP

- eslp.justice.cz
- Databáze obsahuje úřední překlady do českého jazyka všech rozsudků Evropského soudu pro lidská práva (ESLP) vydaných ve věcech proti České republice a anotace všech rozhodnutí ESLP o přijatelnosti stížností podaných proti České republice. Dále databáze obsahuje i anotace významných a pro české právní prostředí relevantních rozsudků a rozhodnutí ESLP vydaných proti jiným smluvním státům Evropské úmluvy o lidských právech, a to zejména za období od října 2012 do současnosti. V databázi je možné přehledně vyhledávat podle celé řady kritérií.

Internetové stránky ESLP

<http://www.echr.coe.int>

informační systém HUDOC – judikatura ESLP

v anglickém a francouzském jazyce

Právo na spravedlivý proces – čl. 6 odst. 1 Úmluvy

„Každý má právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu. Rozsudek musí být vyhlášen veřejně, avšak tisk a veřejnost mohou být vyloučeny buď po dobu celého nebo části procesu v zájmu mravnosti, veřejného pořádku nebo národní bezpečnosti v demokratické společnosti, nebo když to vyžadují zájmy nezletilých nebo ochrana soukromého života účastníků, anebo v rozsahu považovaném soudem za zcela nezbytný pokud by, vzhledem ke zvláštním okolnostem, veřejnost řízení mohla být na újmu zájmům spravedlnosti. „

Právo na respektování soukromého a rodinného života – čl. 8 Úmluvy

1. *„Každý má právo na respektování svého soukromého a **rodinného života**, obydlí a korespondence.*
2. *Státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, ochrany pořádku a předcházení zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.“*

Základní principy interpretace

Negativní závazky státu (zásah státu do rodinného života)

- zásada legality:
v souladu s právním předpisem, dostupnost, předvídatelnost
- zásada legitimacy (čl. 8 odst. 2 Úmluvy)
národní bezpečnost, veřejná bezpečnost, hospodářský blahobyt země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrana zdraví nebo morálky, ochrana práv a svobod jiných
- zásada proporcionality
nezbytnost zásahu v demokratické společnosti

Pozitivní závazky státu (aktivní jednání státu)

- spravedlivá rovnováha mezi protichůdnými zájmy
- prostor pro uvážení

Základní principy článek 8 Úmluvy

Zásada proporcionality

- Spravedlivá rovnováha
- Citlivé právní spory
- Negativní postoj druhého rodiče
- Zájem dítěte – udržet vztahy s rodinou, konkrétní okolnosti případu
- Procedurální závazky - spravedlivý proces
- Prostor pro uvážení/margin of appreciation

Základní principy článek 6 odst. 1 Úmluvy

- Důraz kladen na rychlost řízení
- Právo na řízení v přiměřené lhůtě
- Lhůta šesti týdnů doporučena Haagskou úmluvou

Judikatura ESLP

- Základní principy a pojmy (pojem rodina, pojem zásah)
- Nejlepší zájem dítěte
- Základní zásady
- Mezinárodní únosy dětí
- Právo na styk s dětmi, odebírání dětí, náhradní rodinná péče
- Časté problémy v českých poměrech

Pojem rodina

- předpoklad existence rodiny
- faktická existence blízkých osobních vazeb
- konkrétní okolnosti případu
- vztahy mezi rodiči a dětmi
- není nutná existence manželství
- vzdálenější příbuzenské vztahy

Pojem zásah

- důkazní břemeno existence zásahu nese stěžovatel
- existence zásahu „mimo rozumnou pochybnost“
- zásah – existence samotné legislativy
- zásah – konkrétní individuální akt

Nejlepší zájem dítěte

- „rodinné“ spory jsou spory o tom, co je nejlepším zájmem dítěte
- zájem dítěte může převážit nad zájmem rodiče
- zájem rodiče nesmí ohrozit zdraví nebo vývoj dítěte
- mění se v čase – vždy je třeba zkoumat aktuální nejlepší zájem dítěte
- je žádoucí, aby odůvodnění rozhodnutí vnitrostátních orgánů vycházela z hodnocení nejlepšího zájmu dítěte
- roli hraje věk dítěte

Základní zásady judikatury Soudu

- „Pro rodiče a jeho dítě znamená právo být spolu základní prvek rodinného života. Pokud dojde k zásahu do práva na respektování rodinného života, takový zásah není v rozporu s článkem 8, pouze je-li v souladu se zákonem, sleduje-li některý nebo některé z cílů uvedených v druhém odstavci tohoto článku a je-li pro dosažení těchto cílů nezbytný v demokratické společnosti. Pojem „nezbytnosti“ znamená zásah založený na naléhavé společenské potřebě, která je zejména přiměřená sledovanému legitimnímu cíli.“
- „Hranici mezi pozitivními a negativními povinnostmi státu podle článku 8 Úmluvy nelze přesně definovat; zásady, které je třeba použít, jsou nicméně srovnatelné. Zejména je nutno v obou případech dbát na zachování spravedlivé rovnováhy mezi soupeřícími zájmy; stát má také v obou těchto případech určitý prostor pro vlastní uvážení.“

Základní zásady judikatury Soudu

- „Po odebrání dítěte za účelem jeho převzetí do péče je třeba provádět přísnější kontrolu jak dodatečných omezení, jako je omezení práv rodičů a jejich styku s dítětem, tak záruk určených k zajištění účinné ochrany práva rodičů a dítěte na respektování rodinného života. Taková dodatečná omezení totiž s sebou nesou riziko, že dojde k přerušení rodinných vztahů mezi rodiči a malým dítětem.“
- „Zásadním hlediskem je především zájem dítěte. Soud však zdůrazňuje, že tento zájem má dvě roviny: na straně jedné zaručit dítěti vývoj ve zdravém prostředí a na straně druhé zachovat vazby dítěte s jeho rodinou, ledaže tato rodina nemá o dítě vůbec zájem, protože narušení této vazby znamená odříznutí dítěte od jeho kořenů. Z toho vyplývá, že zájem dítěte znamená, že k přerušení rodinných vztahů mohou vést pouze zcela výjimečné okolnosti a že je třeba učinit vše pro zachování osobních vztahů a případně, až k tomu nastane vhodný okamžik, pro „obnovu“ rodiny.“
- *T. proti České republice, č. 19315/11, rozsudek ze dne 17. července 2014*

Základní zásady judikatury Soudu

- „Je-li prokázána existence rodinného vztahu, měl by stát v zásadě jednat tak, aby umožnil rozvoj tohoto vztahu, a měl by přijmout vhodná opatření k navázání styku mezi rodičem a dítětem. Tato povinnost však není absolutní, neboť porozumění a spolupráce všech zúčastněných osob rovněž představuje důležitý faktor. Státní orgány sice mají vyvíjet snahu, aby této spolupráci napomohly, ale jejich povinnost využít donucovacích prostředků nemůže být neomezená: musí brát ohled na zájmy, práva a svobody dotčených osob a zejména na nejlepší zájem dítěte a jeho práva. Zejména pak článek 8 Úmluvy neumožňuje v zájmu rodičů přijímat tato opatření, pokud by poškodila zdraví a vývoj dítěte. Rozhodující je fakt, zda vnitrostátní orgány přijaly všechna nezbytná opatření, která na nich bylo možno rozumně požadovat s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu.“
- *Novotný proti České republice, č. 33920/05, rozhodnutí ze dne 6. listopadu 2006:*
- „Vnitrostátní soudy respektovaly právo stěžovatele na styk s nezletilým synem a svoje opatření přijatá za asistence opatrovníka nezletilého konzultovaly s odborníky. Stěžovatel však neprokázal dostatečnou vnímavost a přispěl k obtížím, se kterými se soudy potýkaly při zkoumání rovnováhy mezi rozdílnými zájmy. Stěžovatel odmítal spolupracovat s odborníky.“

Základní zásady judikatury Soudu

- „Rozhodnutí o převzetí dítěte do péče je třeba v zásadě považovat za dočasné opatření, které má být ukončeno, jakmile to okolnosti umožní, a že provádění jakéhokoliv opatření musí být v souladu s konečným cílem, jímž je znovu spojit biologického rodiče s dítětem. Existuje zvýšené riziko, že déletrvajícím přerušením kontaktu mezi rodiči a dítětem nebo příliš velké časové intervaly mezi jejich jednotlivými setkáními ohrozí každou vážnější snahu pomoci stěžovatelům překonat obtíže, které nastaly v jejich rodinném životě.“
- „Pozitivní povinnost přijmout opatření s cílem usnadnit sloučení rodiny, jakmile to jen bude možné, mají vnitrostátní orgány již od počátku období, kdy došlo k převzetí dítěte do péče a tato povinnost se stává s postupem času naléhavější, je však omezena péčí o nejlepší zájem dítěte. Je-li patrné, že je tento zájem kontaktem s rodiči ohrožen, musí vnitrostátní orgán zachovat spravedlivou rovnováhu mezi zájmy dítěte a zájmy rodičů.“

Základní zásady judikatury Soudu

- „Státy jsou povinny zorganizovat svůj soudní systém tak, aby vyhověly požadavkům na přiměřenou délku řízení, a vytvořit nástroje, které umožní vyřizovat případy týkající se nezletilých dětí s nejvyšší rychlostí, navzdory napětí panujícímu mezi rodiči.“
- „Pokud jde o umožnění styku rodiče s dítětem, nejde o povinnost na výsledek, nýbrž o povinnost učinit veškeré kroky, které lze po státu rozumně požadovat, aby výkon práva styku rodiče s dítětem usnadnil. Nejde tedy o povinnost dosáhnout určitého výsledku, ale pouze povinnost vynaložit k tomu prostředky. Národní soudy totiž nejsou všemohoucí, a to zejména v případech, kdy se v oblasti rodinného života dostávají do střetu s rodiči, kteří nejsou schopni překonat své negativní postoje vůči sobě navzájem a nedbají zájmů vlastního dítěte. “

Základní zásady judikatury Soudu

- *Patera proti České republice, č. 25326/03, rozsudek ze dne 26. dubna 2007:*
- „Stěžovatel trval na výkonu práva s dítětem, které však setrvalo na odmítavém postoji, jenž se neměnil. Vnitrostátní orgány již nemohly více podniknout, názor dítěte nebylo možno zcela opomíjet a donucovací prostředky by byly spíše kontraproduktivní. Pokroku by bylo možno dosáhnout pouze při spolupráci všech zúčastněných a s odbornou pomocí, k níž ovšem stěžovatel sám nepřistupoval konstruktivně.“

Mezinárodní únos dítěte

- *Macready proti České republice, č. 4824/06 a 15512/08, rozsudek ze dne 22.dubna 2010*
 - mezinárodní únos dítěte do České republiky, aplikace Haagské úmluvy o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí
 - nejlepší zájem dítěte, délka řízení o navrácení, Soud kritizoval vnitrostátní soudy mj. za to, že si nevyžádaly pomoc sociálních orgánů a odborníků
 - porušení článku 8 Úmluvy
- *Hromádka a Hromádková proti Rusku, č. 22909/10, rozsudek ze dne 11. prosince 2014*

Mezinárodní únos dítěte

- Rozsudky
- *X v. Lotyšsko*, č. 27853/09, rozsudek velkého senátu ze dne 26. listopadu 2013
- *López Guió v. Slovensko*, č. 10280/12, rozsudek ze dne 3. června 2014
- *Rouiller v. Švýcarsko*, 3592/08, rozsudek ze dne 22. července 2014
- *Gajtani v. Švýcarsko*, č. 43730/07, rozsudek ze dne 9. září 2014
- *Phostira Efthymiou a Ribeiro Fernandes proti Portugalsku*, č. 66775/11, rozsudek ze dne 5. února 2015
- *G.S. proti Gruzii*, č. 2361/13, rozsudek ze dne 21. července 2015

Svěření dítěte do péče jednoho z rodičů a právo na styk s dítětem

- citlivé právní spory
- nejlepší zájem dítěte – průběžné hodnocení
- negativní postoj druhého rodiče
- syndrom zavrženého rodiče
- efektivní prosazení práva rodiče na styk s dítětem
- nepřiměřená délka řízení
- úprava pouze předběžným opatřením
- zákaz styku jako poslední řešení

Svěření dítěte do péče jednoho z rodičů a právo na styk s dítětem

Vybrané rozsudky

- *Prodělalová proti České republice, č. 40094/08, rozsudek ze dne 20. prosince 2011*
- *Bergmann proti České republice, č. 8857/08, rozsudek ze dne 27. října 2011*
 - pozitivní povinnosti státu – zachování rodinné vazby mezi rodičem a dítětem
 - povinnost státních orgánů přijmout všechna opatření za účelem respektování rodičovských práv stěžovatelů
 - plynutí času a pasivita státních orgánů
 - porušení článku 8 Úmluvy
- *Drenk proti České republice, č. 1071/12, rozsudek ze dne 4. září 2014*
 - nevhodné chování stěžovatele otce k dítěti
 - odmítání styku s otcem ze strany dítěte, zdravotní problémy dítěte
 - neporušení článku 8 Úmluvy

Svěření dítěte do péče jednoho z rodičů a právo na styk s dítětem

Další rozsudky

- neporušení článku 8 Úmluvy

- *Patera proti České republice, č. 25326/03, rozsudek ze dne 26. dubna 2007*
- *Pedovič proti České republice, č. 27145/03, rozsudek ze dne 18. července 2006*
- *Maršálek proti České republice, č. 8153/04, rozsudek ze dne 4. dubna 2006*
- *Cambal proti České republice, č. 22771/04, rozsudek ze dne 21. února 2006*
- *Dostál proti České republice, č. 26739/04, rozsudek ze dne 21. února 2006*
- *Voleský proti České republice, č. 63627/00, rozsudek ze dne 29. června 2004*

Svěření dítěte do péče jednoho z rodičů a právo na styk s dítětem

Další rozsudky

- porušení článku 8 Úmluvy

- *Andělová proti České republice, č. 995/06, rozsudek ze dne 28. února 2008*
- *Zavřel proti České republice, č. 14044/05, rozsudek ze dne 18. ledna 2007*
- *Kříž proti České republice, č. 26634/03, rozsudek ze dne 9. ledna 2007*
- *Mezl proti České republice, č. 27726/03, rozsudek ze dne 9. ledna 2007*
- *Fiala proti České republice, č. 26141/03, rozsudek ze dne 18. července 2006*
- *Reslová proti České republice, č. 7550/04, rozsudek ze dne 18. července 2006*

Odebrání dítěte z péče rodičů

- citelný zásah, krajní řešení („a measure of last resort“)
- dostatečně závažné důvody – důvodem nemůže být pouze možnost umístit dítě do prostředí vhodnějšího pro jeho výchovu
- povinnost státu přijmout veškerá opatření za účelem sloučení rodiny – omezení musí trvat jen nezbytně nutnou dobu
- roli hraje četnost kontaktů rodičů s dětmi po odebrání – v opačném případě hrozí odcizení dětí
- při posuzování zainteresovaných zájmů hraje roli i věk dítěte
- po určité době může zájem dítěte nad setrváním v novém prostředí převážit nad zájmy biologických rodičů na sloučení rodiny

Odebrání dítěte z péče rodičů

- Důvody odebrání:
- násilí nebo špatné zacházení
- pohlavní zneužívání
- znepokojivý zdravotní stav rodičů
- sociální situace rodiny
- odebrání na základě omylu (postup vnitrostátních orgánů je třeba hodnotit na základě informací, které měly k dispozici v době svého rozhodování)

Odebrání dítěte z péče rodičů

Rozsudky

- *T. proti České republice, č. 19315/11, rozsudek ze dne 17. července 2014*
 - umístění nezletilého dítěte do péče Klokánku
 - porušení článku 8 Úmluvy
- *Havelka a ostatní proti České republice, č. 23499/06, rozsudek ze dne 21. června 2007*
 - umístění do ústavní péče
 - porušení článku 8 Úmluvy
- *Wallová a Walla proti České republice, č. 23848/04, rozsudek ze dne 26. října 2006*
 - umístění do ústavní péče
 - porušení článku 8 Úmluvy

Rozdělení sourozenců

- dostatečně odůvodněná rozhodnutí
- roli hrají kontakty sourozenců po rozdělení
- *Kutzner proti Německu, č. 46544/99, rozsudek ze dne 10. července 2002:*
- Dvě sestry rozděleny do dvou pěstounských rodin, což Soud shledal jako „přítěžující okolnost“, poukázal na to, že děti byly odebrány rodičům a nadto rozděleny do různých pěstounských rodin. Současně vnitrostátním orgánům vytkl, že děti nebyly v žádné fázi řízení soudem vyslechnuty. Roli hrál rovněž nízký věk dětí, který rovněž způsobil odcizení dětí od rodičů a mezi sebou navzájem.

Rozdělení sourozenců

- *Levin proti Švédsku, č. 35141/06, rozsudek ze dne 24. září 2012:*
- Tři děti rozděleny do tří různých zařízení, jelikož z důvodu velkého zanedbání péče o děti ze strany rodičů nebyla jedna rodina schopna se postarat o všechny děti najednou a poskytnout jim podporu, kterou potřebovaly. Děti se však mohly mezi sebou vídat v průměru jednou měsíčně. Soud zdůraznil, že orgán péče o dítě usiloval o zajištění kontaktů mezi rodiči a dětmi a mezi dětmi navzájem.
- *Haase proti Německu, č. 11057/02, rozsudek ze dne 8. dubna 2004“*
- Rozdělení 11 sourozenců do tří různých pěstounských domů. Při tomto počtu sourozenců je nasnadě, že jejich společné umístění může být obtížné.

Svěření dítěte do péče širší rodiny

- Soud připouští existenci rodinného života mezi prarodiči a vnoučaty, pokud mají silné rodinné vazby, nemusí spolu bydlet, postačuje častý kontakt
- rodinné pouto mezi dětmi a rodiči je silnější než rodinné pouto mezi dětmi a prarodiči
- pokud se dítě ocitne bez rodičovské péče, prarodiče mohou být oprávněni požadovat jeho svěření do své péče
- *Kruškić a ostatní proti Chorvatsku, č. 10140/13, rozsudek ze dne 25. listopadu 2014*
- *Hokkanen proti Finsku, č. 19823/92, rozsudek ze dne 23. září 1994*
- *G. H. B. proti Spojenému království, č. 42455/98, rozsudek ze dne 4. května 2000*

Kontakt dítěte se širší rodinou

- vztah mezi prarodiči a vnoučaty požívá nižšího stupně ochrany, většinou prostřednictvím kontaktu
- práva styku prarodičů s vnoučaty jsou posuzována obdobně jako v případě styku rodičů s dětmi
- *Mitovi proti Makedonii, č. 53565/13, rozsudek ze dne 16. dubna 2015*
- *Qama proti Albánii, č. 4604/09, rozsudek ze dne 8. ledna 2013*
- *Bronda proti Itálii, č. 22430/93, rozsudek ze dne 9. června 1998*
- *Štulíř a ostatní, č. 24654/12, oznámená stížnost*

Náhradní rodinná péče

- osvojení bez souhlasu biologického rodiče
- -závažný zásah vedoucí k faktickému i právnímu ukončení rodinného života původního rodiče s dítětem, který Soud podrobuje přísnému přezkumu
- -informovaný souhlas s adopcí
- *Eski proti Rakousku, č. 21949/03, rozsudek ze dne 25. ledna 2007*
- nepovolení dítě adoptovat
- -článek 8 Úmluvy negarantuje právo na adopci, soulad s Úmluvou řešen z pohledu článku 14 Úmluvy (zákaz diskriminace)
- *E. B. proti Francii, č. 43546/02, rozsudek ze dne 22. ledna 2008*

Náhradní rodinná péče

- *Jovanovic proti Švédsku*, č. 10592/12, rozsudek ze dne 22. října 2015
- pokračování náhradní rodinné péče
- případová studie

Časté problémy v českých poměrech

- nepřiměřená délka řízení aneb plynutím času se případ „vyřeší“
- *Fiala proti České republice, č. 26141/03, rozsudek ze dne 18. července 2006; Reslová proti České republice, č. 7550/04, rozsudek ze dne 18. července 2006*
- úprava poměrů dlouhotrvajícím předběžným opatřením, mechanické prodlužování předběžného opatření (I. ÚS 2903/14)
- *Prodělalová proti České republice, č. 40094/08, rozsudek ze dne 20. prosince 2011*
- neschopnost vnitrostátních orgánů rozhodnutí vykonat, zejména rozhodnutí o styku s dítětem

Časté problémy v českých poměrech

- přijetí nejtvrděších opatření namísto zvažování méně radikálních řešení
- *Wallová a Walla proti České republice, č. 23848/04, rozsudek ze dne 26. října 2006; Havelka a ostatní proti České republice, č. 23499/06, rozsudek ze dne 21. června 2007*
- nedostatečné odůvodnění rozhodnutí + chybí posouzení aktuálního nejlepšího zájmu dítěte
- *Hanzelkovi proti České republice, č. 43643/10, rozsudek ze dne 11. prosince 2014*
- výslech dítěte – Soud hodnotí s o hledem na okolnosti případu (věk dítěte, jeho rozumovou vyspělost)

Kontakty

Ministerstvo spravedlnosti České republiky

Kancelář vládního zmocněnce

Vyšehradská 16, 128 10 Praha 2

Eva Petrová

tel.: +420 221 997 448

e-mail: epetrova@msp.justice.cz

